

CONFIDA

Ideje koje se isplate.

Mesečni bilten

Mart, 2023.

CONFIDARS

IZMENA PRAVILNIKA O PDV-U

Ministar finansija doneo je 24. februara 2023. godine novi Pravilnik o izmeni i dopuni Pravilnika o PDV-u koji je stupio na snagu 1. marta 2023. godine.

Novi Pravilnik propisuje produžavanje roka za izdavanje elektronske fakture za sukcesivne isporuke, odnosno mogućnost da se elektronska faktura izdaje najkasnije u roku od 15 dana po isteku kalendarskog meseca.

Do sada je bilo propisano da je obveznik PDV-a dužan da izda fakturu najkasnije na kraju svakog kalendarskog meseca za isporuke dobara i usluga izvršene u tom mesecu, što u uslovima elektronskog fakturisanja može stvoriti praktične probleme, odnosno dovesti do neprimenljivosti odredbi u velikom broju slučajeva i poreskog rizika za primaoca elektronskih faktura.

Prema izmenjenim odredbama elektronska faktura za promet dobara i usluga može biti izdata posle poslednjeg dana poreskog perioda, odnosno posle poslednjeg dana kalendarskog meseca, a najkasnije u roku od 15 dana od isteka propisanog roka. Dakle, do zakonskog roka za podnošenje mesečne poreske prijave PDV-a.

Jedna od novina je i odredba koja propisuje da se u elektronskoj fakturi kao podatak o datumu prometa navodi poslednji dan poreskog perioda, odnosno poslednji dan kalendarskog meseca.

Samim tim propisana su sledeća pravila:

- elektronska faktura za više sukcesivnih isporuka može da bude izdata posle poslednjeg dana kalendarskog meseca, a najkasnije u roku od 15 dana od isteka kalendarskog meseca;
- poslednji dan kalendarskog meseca navodi se kao podatak o datumu prometa u elektronskoj fakturi, a ne datum izdavanja fakture – kako je prvobitno bilo propisano.

Izmenama i dopunama Pravilnika stvaraju se uslovi za širu primenu odredbi Pravilnika u praksi.

STATUS PRETEŽNOG IZVOZNIKA DOBARA

Članom 52 Zakona o porezu na dodatu vrednost se predviđa povraćaj PDV-a u roku od 15 dana za obveznike koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo, što je znatno kraće od roka od 45 dana koji važi za sve ostale PDV obveznike. Navedeni rok važi i u slučajevima kada pretežni izvoznici naknadno traže povrat neiskorišćenog iznosa poreskog kredita.

Uredbom o kriterijumima na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost, smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo definisani su kriterijumi koje obveznici PDV-a moraju ispuniti kako bi stekli status pretežnog izvoznika dobara.

Pretežnim prometom dobara u inostranstvo smatra se izvoz dobara obveznika PDV-a čija je vrednost u odnosu na vrednost ukupnog prometa dobara i usluga veća od 50%, odnosno najmanje 10.000.000 evra, iskazanih u finansijskom izveštaju za prethodnu kalendarsku godinu sastavljenom u skladu sa propisima o računovodstvu.

Za sticanje statusa pretežnog izvoznika dobara neophodno je da obveznik PDV-a podnese obrasce PIP PDV i PIP PDV 1 propisane Uredbom.

Obrazac PIP PDV se može podneti najkasnije uz martovsku PDV prijavu, imajući u vidu da je rok za podnošenje finansijskih izveštaja 31. mart.

GODIŠNJI POREZ NA DOHODAK GRAĐANA

Obavezu plaćanja godišnjeg poreza na dohodak građana imaju sva rezidentna fizička lica za dohodak ostvaren na teritoriji Republike Srbije i van nje, kao i nerezidentna fizička lica za dohodak ostvaren na teritoriji Republike Srbije, ukoliko su u kalendarskoj godini ostvarila dohodak veći od trostrukog iznosa prosečne godišnje zarade isplaćene u Republici Srbiji u godini za koju se utvrđuje porez.

Dohotkom fizičkih lica smatra se godišnji zbir zarada, oporezivog prihoda od samostalne delatnosti, prihoda od autorskih i srodnih prava i prava industrijske svojine, prihoda ostvarenih davanjem u zakup pokretnih i nepokretnih stvari, kao i svih drugih prihoda definisanih članom 85 Zakona o porezu na dohodak građana.

Dohodak za oporezivanje predstavlja razlika između prethodno definisanog dohotka i neoporezivog iznosa od 3 719 376 dinara, dok osnovicu za oporezivanje predstavlja dohodak za oporezivanje umanjen za lične odbitke.

Lični odbici za poreskog obveznika iznose 40% prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici, odnosno 495 917 dinara, dok za izdržavanog člana porodice iznose 15% prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici, odnosno 185 969 dinara. Važno je napomenuti da ukupan iznos ličnih odbitaka ne može biti veći od 50% dohotka za oporezivanje.

Stopa godišnjeg poreza na dohodak građana je progresivna i iznosi:

- 10% na oporezivi dohodak u visini do šestostruke prosečne godišnje zarade , odnosno do 7 438 752 dinara),
- 15% na oporezivi dohodak koji prevazilazi visinu šestostruke prosečne godišnje zarade.

Dakle, porez se plaća tako što se na iznos do šestostruke prosečne godišnje zarade plaća porez od 10%, dok se na iznos preko šestostruke prosečne godišnje zarade plaća porez od 15%.

Rok za prijavu i plaćanje godišnjeg poreza na dohodak građana za dohodak ostvaren u 2022. godini je 15. maj 2023. godine i vrši se elektronski, putem obrasca PPDG-2R.

NOVE ISPRAVKE SEF-A

Ministarstvo finansija je 5. marta 2023. godine na sajtu elektronskih faktura objavilo detalje nove ispravke SEF-a, kao i ažurirano tehničko uputstvo.

U nastavku navodimo neke od izmena i novina:

- Dodata je mogućnost unosa vrednosti za zaokruživanje iznosa fakture na formi fakture;
- Matični broj više nije obavezan podatak u profilu kompanije;
- Omogućeno je otkazivanje izlazne fakture u statusu "Nova";
- Izmenjen je redosled verzija na pregledu Pojedinačne evidencije PDV od najnovije ka najstarijoj;
- Dodata je validaciona greška u slučaju otpremanja avansne fakture na kojoj je postavljen datum dospeća;
- U slučaju slanja avansne fakture bez datuma plaćanja dodata je odgovarajuća poruka greške;
- Ispravljena je ukupna vrednost na listi izlaznih i ulaznih faktura na način da kalkulacija uzima u obzir avansna plaćanja sa faktura;
- Omogućeno je storniranje dokumenta registrovanog na CRF u slučaju da je obaveza ručno otkazana na CRF-u.

Sve novine i izmene dostupne su na produkcionom okruženju SEF-a.

PROSEČNE ZARADE PO ZAPOSLENOM, DECEMBAR 2022.

Prosečna bruto zarada obračunata za decembar 2022. godine iznosila je 115 315 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa – neto zarada iznosila 84 227 dinara.

Rast bruto i neto zarada u periodu januar–decembar 2022. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 13,8% nominalno, odnosno 1,7% realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za decembar 2022. godine nominalno je veća za 12,8%, a realno je manja za 2,0%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 12,9%, a realno je manja za 1,9%.

U decembru 2022. godine medijalna neto zarada iznosila je 60 413 dinara, što znači da je 50% zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa.

Dodatno, u "Službenom glasniku RS", broj 15/2023, objavljen je podatak o prosečnoj godišnjoj zaradi po zaposlenom u Republici Srbiji za 2022. godinu koja iznosi 1 239 792 dinara.

OBRAČUN PORESKE AMORTIZACIJE: IZNOS PET PROSEČNIH MESEČNIH BRUTO ZARADA

Za obračun poreske amortizacije za stalna sredstva koja su nabavljena zaključno sa 31. decembrom 2018. godine primenjuju se odredbe starog Pravilnika o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe.

Navedeni pravilnik propisuje da se celokupni saldo pojedinačne amortizacione grupe od II do V priznaje kao rashod amortizacije, odnosno da je saldo grupe jednak je nuli, ukoliko je krajnji saldo pojedine amortizacione grupe manji od pet prosečnih mesečnih bruto zarada isplaćenih po zaposlenom u Republici u poslednjem mesecu perioda za koji se vrši obračun amortizacije.

Kako je prosečna mesečna bruto zarada za decembar 2022. godine iznosila 115 315 dinara, proizilazi da se za pojedinačne amortizacione grupe čiji saldo iznosi do 576 575 dinara celokupni saldo te grupe priznaje kao rashod amortizacije za poreske svrhe.

INDEKSI POTROŠAČKIH CENA, JANUAR 2023. GODINE

Indeksi potrošačkih cena mere promene cena proizvoda i usluga koje domaćinstva nabavljaju za zadovoljenje svojih potreba i koriste se kao mera inflacije.

Cene proizvoda i usluga lične potrošnje su, u odnosu na prethodni mesec, u januaru 2023. godine u proseku povećane za 1,4%. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, potrošačke cene su u januaru 2023. godine povećane za 15,8%. U 2022. godini u poređenju sa 2021. godinom potrošačke cene su u proseku povećane za 11,9%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u januaru 2023. godine, u odnosu na prethodni mesec, rast cena je zabeležen u grupama Stanovanje, voda, električna energija, gas i ostala goriva (3,5%), Alkoholna pića i duvan (2,5%), Hrana i bezalkoholna pića (1,6%), Oprema za stan i tekuće održavanje (1,3%), Rekreacija i kultura (1,0%), Restorani i hoteli (0,6%), Zdravlje (0,2%) i Komunikacije (0,1%). Pad cena je zabeležen u grupi Transport (-0,6%).

Cene ostalih proizvoda i usluga nisu se bitnije menjale.

Prema podacima kretanja potrošačkih cena:

- Indeks potrošačkih cena u Republici Srbiji u januaru 2023. godine u odnosu na decembar 2022. godine iznosi 101,4.
- Indeks potrošačkih cena u Republici Srbiji u januaru 2023. godine u odnosu na januar 2022. godine iznosi 115,8.

PERIOD

INFLACIJA

decembar 2022 – januar 2023

➤ 1,4%

januar 2022 – januar 2023

➤ 15,8%

2021 – 2022

➤ 11,9%

PORESKE OBAVEZE U MARTU 2023. GODINE

Kalendar obveznicima omogućava da na vreme pripreme potrebnu dokumentaciju i izmire svoje obaveze kako bi izbegli plaćanje zatezne kamate, kao i najavljene pooštrene kazne za neispunjavanje propisanih poreskih obaveza.

10. mart

- Krajnji rok za podnošenje poreske prijave i plaćanje poreza na premije neživotnih osiguranja za prethodni mesec, koristeći obrazac PP-PPNO. Do ovog datuma, poreski dužnici iz člana 10 Zakona o PDV-u moraju podneti poresku prijavu koristeći obrazac PP PDV.

15. mart

- Sredina meseca marta rok je za izmirivanje većine obaveza poreskih obveznika. Tako do 15. marta obveznici moraju da plate akontaciju poreza i doprinosa na prihode od samostalne delatnosti za prethodni mesec, dok sveštenici, verski službenici, domaći državljani zaposleni u inostranstvu i inostrani penzioneri takođe moraju izmiriti svoje poreske obaveze do ovog datuma.
- Do istog datuma, obveznici moraju da podnesu poresku prijavu i izmire doprinose za obavezno socijalno osiguranje za osnivače ili članove privrednog društva za prethodni mesec, koristeći obrazac PP OD-O. 15. mart predstavlja i rok za podnošenje poreske prijave i plaćanje PDV za prethodni mesec. Prijava se podnosi na Obrascu PP PDV – Poreska prijava za porez na dodatu vrednost.
- Kada je reč o plaćanju akontacije na dobit pravnih lica za februar, rok za izmirenje obaveze je takođe 15. mart. Istog datuma ističe rok za plaćanje obračunate akcize za period od 16. do kraja prethodnog meseca i za podnošenje poreske prijave za obračun akcize za prethodni mesec, koristeći obrazac PP OA.
- Poslednja stavka u poreskom kalendaru za 15. mart je podnošenje prijave o obračunu i plaćanje akcize na električnu energiju za krajnju potrošnju za prethodni mesec, koristeći obrazac PP OAEL.

31. mart

- Do 31. marta, odnosno do kraja meseca marta, potrebno je platiti doprinose za obavezno socijalno osiguranje za neisplaćene zarade u februaru 2023. godine, kao i obračunate akcize za period od 1. do 15. dana u mesecu. Uz to, kraj meseca je i krajnji rok za podnošenje poreske prijave za porez na imovinu.

REFERENTNA KAMATNA STOPA POVEĆANA JE NA 5,75%

Na sednici Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, održanoj 9. marta 2023. godine, odlučeno je o povećanju referentne kamatne stope (RKS) na nivo od 5,75%.

Povećanje RKS direktno se odražava na povećanje stope zatezne kamate, kao i na povećanje stope kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode, pa je u skladu sa navedenim godišnja stopa zatezne kamatne stope 13,75%, dok je godišnja stopa kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode 15,75%.

Sledeća sednica Izvršnog odbora, na kojoj će biti doneta odluka o referentnoj kamatnoj stopi za naredni period, biće održana 6. aprila 2023. godine.

CONFIDA

Ideje koje se isplate.

Mesečni bilten

Mart, 2023.

CONFIDA.RS

KONTAKT

Confida - Consulting d.o.o.
AUDICON d.o.o.

Knez Mihailova 22,
Beograd, 11000, Srbija

+381 11 3039104

www.confida.rs

Christian Braunig
Managing Partner
e-mail

Nevenka Petrović
Director
e-mail